

Sakarya Üniversitesi

Fen Edebiyat Fakültesi

SOSYAL VE KÜLTÜREL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ (SKAD)
THE JOURNAL OF SOCIAL AND CULTURAL STUDIES (JSCS)

Derginin Sahibi

Fen Edebiyat Fakültesi adına,
Prof. Dr. Yılmaz Daşcıoğlu
Owner of the Journal
Prof. Dr. Yılmaz Daşcıoğlu

Editör

Doç. Dr. Haşim Şahin
Editor
Assist. Prof. Haşim Şahin

Yardımcı Editör

Yrd. Doç. Dr. Elif Ergün – Yrd. Doç. Dr. Ela Taş
Assistant Editor
Assoc. Prof. Elif Ergün – Assoc. Prof. Ela Taş

Sekreteryaya

Arş. Gör. Meryem Küçük
Arş. Gör. Ali Öztürk
Arş. Gör. Z. Buket Dikmen
Arş. Gör. Samet Çakmakçı
Secretariat
Rsc. Assist. Meryem Küçük
Rsc. Assist. Ali Öztürk
Rsc. Assist. Z. Buket Dikmen
Rsc. Assist. Samet Çakmakçı

Taranan İndeksler: ASOS Index

ISSN: 2149-2778

Cilt/Volume: I

Sayı/Issue: 2

Yıl/Year: 2015

Baskı/Publication: Aydan Yayıncılık San. Tic. A.Ş.
Alınteri Bulvarı 1262. Sok. No: 4 Ostim/ANKARA

Tasarım/Design : FCR Yayın Reklam, 0312. 310 08 60

İletişim/Contact : Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi
54187 Serdivan/Sakarya

Tel/Phn : 0 264 295 61 02

Not: *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi* Uluslararası Hakemli bir dergi olup Nisan ve Ekim olmak üzere yılda iki sayı olarak yayınlanmaktadır. Gerekli hallerde editörün yanı sıra bir de sayı editörü görev alabilir. Bu dergide yayınlanan makalelerin bilim ve dil yönünden sorumluluğu yazarlarına aittir, ihtiva ettikleri fikirlerden editörler sorumlu tutulamazlar. Dergide yayınlanan makalelerin tüm yayın hakları *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*'ne aittir. Makaleler önceden izin alınmaksızın herhangi bir şekilde basılamaz ve çoğaltılamaz. Ancak bilimsel amaçlar doğrultusunda, kaynak göstermek kaydıyla özetleme ve alıntı yapılabilir.

Yayın Kurulu / Editorial Board

- Prof. Dr. Hüseyin Çınar (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Yaşar Ertaş (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet Özkiraz (Gaziosmanpaşa Üniversitesi)
Doç. Dr. Mükerrrem Bedizel Aydın (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Cengiz Tomar (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Gültekin Yıldız (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Haşim Şahin (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. İsmail Hira (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa Orçan (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Doç. Dr. Ozan Yılmaz (Sakarya Üniversitesi)

Bilim Danışma Kurulu / Scientific Board

- Prof. Dr. Abdülhamit Tüfekçioğlu (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdülkerim Özaydın (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Taşağıl (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Boran (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Arif Bilgin (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Bayram Ali Kaya (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Besim F. Dellaoğlu (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Bülent Arı (İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi)
Prof. Dr. M. Fatih Andı (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi)
Prof. Dr. Feridun M. Emecen (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Fuat Aydın (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin Sarıoğlu (Trakya Üniversitesi)
Prof. Dr. Kemalettin Köroğlu (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Lauren Mignon (İngiltere)
Prof. Dr. Leyla Karahan (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Mehdi Ergüzel (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Muhsin Macit (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Koç (Bilecik Üniversitesi)
Prof. Dr. H. Necdet Ertuğ (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep Şentürk (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi)
Prof. Dr. Zekeriya Kurşun (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Zikri Turan (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Abdülhamit Kırmızı (İstanbul Şehir Üniversitesi)
Doç. Dr. Alev Erkilet (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Çiğdem Kara (Anadolu Üniversitesi)
Doç. Dr. Fatih Usluer (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)
Doç. Dr. Fatih Yeşil (Hacettepe Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet Topal (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Özer Şenödeyici (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Teyfur Erdoğan (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman Atçıl (İstanbul Şehir Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. F. Berna Yıldırım (Sakarya Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Fatih Bozkurt (Sakarya Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Hacer Topaktaş (İstanbul Üniversitesi)

Sayı Hakemleri / Referees for this Issue

Prof. Dr. Azmi Özcan (Sakarya Üniversitesi)

Prof. Dr. Enis Şahin (Sakarya Üniversitesi)

Prof. Dr. Lütfi Şeyban (Sakarya Üniversitesi)

Prof. Dr. Nadir Özkuyumcu (Celal Bayar Üniversitesi)

Doç. Dr. Ali Satan (Marmara Üniversitesi)

Doç. Dr. İsmail Hira (Sakarya Üniversitesi)

Doç. Dr. Mehmet Topal (Eskişehir Anadolu Üniversitesi)

Doç. Dr. Mesut Erşan (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Yrd. Doç. Dr. Arif Kolay (Dumlupınar Üniversitesi)

Yrd. Doç. Dr. Canan Kuş Büyüktaş (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)

Yrd. Doç. Dr. Hacer Topaktaş (İstanbul Üniversitesi)

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali Aydemir (Selçuk Üniversitesi)

Yard. Doç. Dr. M. Murat Özkul (Balıkesir Üniversitesi)

Yrd. Doç. Dr. Sevim Atıla Demir (Sakarya Üniversitesi)

Yrd. Doç. Dr. Turgut Subaşı (Sakarya Üniversitesi)

Dr. Kerim İlker Bulunur (Sakarya Üniversitesi)

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Gülcan Avcın Güneş / 1

Osmanlı Devleti'nin Gayrimüslimlere Bakışı ve Klasik Dönem Millet Sistemi
The View of Ottoman State to Nonmuslims and Millet System in the Classical Age

Enis Şahin - Bilal Tunç / 31

Demokrat Parti'nin Kuruluş Süreci ve DP – CHP Siyasî Mücadelesi (1945-1947)
Establishment Process of the Democrat Party and DP-RPP Political Struggle (1945-1947)

Duygu Yetgin - Aysel Yılmaz / 71

Eskişehir Porsuk (Turing Klöp) Oteli'nin Kurum Tarihi Açısından İncelenmesi
An Analysis of Eskişehir Porsuk (Turing Klöp) Hotel with Regard to the History of the Institution

Mahmut Cihat İzgi / 91

A Cultural Project of Control: The Foundation of Calcutta Madrasa and the Benares Sanskrit College in India
Kültürel Bir Denetim Projesi: Hindistan'da Kalküta Medresesi ve Benares Sanskrit Koleji'nin Kurulması

Hakan Yılmaz / 103

1730 Patrona İsyânı İle İlgili Kısa Kroniklerden Rüz-nâme Yazarı "Ahmed" Kimdir?
Who is the Author of Rüz-nâme, One of the Short Chronicles on the Patrona Rebellion in 1730, Called "Ahmed"?

Emrullah Türk / 127

Sosyolojik Düşüncede Sosyal Sermaye Tartışmaları: Pierre Bourdieu ve James Samuel Coleman Bağlamında Karşılaştırmalı Bir Analiz
Debates on Social Capital in Sociological Thought: Pierre Bourdieu and J.S. Coleman in a Comparative Perspective

Yadigar Aluş – Suzan Selçukkaya / 151

Türk Ailesinde Mutluluk Algısı ve Değerleri

Perceptions and Values of Happiness in the Turkish Family

Kitap Deęerlendirmesi

Mahmut Cihat İzgi / 177

Lynn Zastoupil and Martin Moir, The Great Indian Education Debate: Documents Relating to the Orientalist-Anglicist Controversy, 1781-1843, Curzon, 1999.

Dolgun Aslan / 181

Çokkültürlü Toplumlarda Eğitim Türkiye ve İsveç'ten Örnekler, Derleyenler: Marie Carlos-Annika Rabo-Fatma Gök, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2011.

Furkan Külünk /187

Basil Liddell Hart, Birinci Dünya Savaşı Tarihi, Çev.: Kerim Bağrıaçık, İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları, 2014, 633 sf.

Editör'den;

Saygıdeğer bilim insanları,

Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi'nin resmi yayın organı olan Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD) / The Journal of Social and Cultural Studies (JSCS)'nin ikinci sayısını yayınlamanın mutluluğunu yaşıyoruz. Dergimiz ilk sayısından itibaren ilim dünyasının ilgisini çekmeye başlamıştır. Bu çerçevede ilerleyen dönemde yayınlayacağımız sayılarımızda da gerek alanında önemli eserler kaleme almış tecrübeli akademisyenlerimizin gerekse genç meslektaşlarımızın çalışmalarıyla dergimizin ilim dünyasına önemli katkılar sağlamayı hedeflediğini belirtmek isteriz.

Dergimiz bundan sonraki dönemde, yıl içerisinde yayınlanacak iki sayısından birisini sosyal bilimlerin muhtelif alanlarındaki akademik yazılara ayıracak, diğer bir sayısını ise belirli bir temayı yahut şahsı konu edinen bir dosyaya tahsis edecektir. Bu hedef doğrultusunda 2016 yılının güz sayısı "Prof. Dr. Mehmed Fuad Köprülü" dosyası ile okuyucu ile buluşacaktır. Bilhassa edebiyat ve tarih sahasında Türk bilim dünyasının en önemli isimlerinden olan, yaptığı çalışmalar günümüzde de yeri tam manasıyla doldurulamamış merhum Köprülü'ye dair, *kıymetli bilim insanlarımızın yapacağı katkılar* dosyamızın daha da zenginleşmesini sağlayacaktır.

Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD) / The Journal of Social and Cultural Studies (JSCS)'nin bu sayısında beş tanesi tarih, iki tanesi sosyoloji sahasında olmak üzere toplam yedi makale, ayrıca üç tane de kitap tanıtımı yer almaktadır. Gülcan Avşin Güneş tarafından kaleme alınan "Osmanlı Devleti'nin Gayrimüslimlere Bakışı ve Klasik Dönem Millet Sistemi" başlıklı makalede ana hatlarıyla Osmanlı Devleti'nde, yaşayan gayrimüslimlerin durumu, Osmanlı Türkleriyle ilişkileri ve Osmanlı yönetiminin onlara karşı tavrı ele alınmıştır. Bu bağlamda Osmanlı yönetim stratejisinin niteliği ve tarihsel kökenlerine atıfta bulunulmuş, imparatorluğun kendine has bir sistem olarak millet sistemi ve bu sistemin *zimmet* ve *emân* uygulamalarıyla irtibatına değinilmiştir. "Demokrat Parti'nin Kuruluş Süreci ve DP – CHP Siyasî Mücadelesi (1945-1947)" başlığını taşıyan ikinci makale ise Enis Şahin ve Bilal Tunç tarafından kaleme alınmıştır. Bu makalede Türkiye Cumhuriyeti'nin çok partili hayata dönüşle başlayan sürecinin en önemli muhalefet partisi olan DP'nin kuruluş süreci ve partinin bu süreçte siyasi olarak yaşadığı olaylar üzerinde durulmuş; 1946-1947 arası siyasi olaylara yeniden bakarak, DP'nin hangi aşamalardan geçerek iktidara geldiği, CHP'ye yönelik yaklaşımı ve eleştirilerinin neler olduğu ortaya konulmuştur.

Üçüncü makale bir kurum tarihi olup, Eskişehir'deki Porsuk Oteli'nin kurum tarihi açısından değerlendirilmesidir. Duygu Yetgin ve Aysel Yıldız tarafından

kaleme alınan bu çalışma “Eskişehir Porsuk (Turing Klöp) Otelі'nin Kurum Tarihi Açısından İncelenmesi” başlığını taşımaktadır. Yazarlarının Turizm Rehberliği bölümünden olmalarının tarihsel bakış açısına farklı bir derinlik kazandırdığı, ağırlıklı olarak sözlü tarih metodunun uygulandığı bu yazıda, Porsuk Otelі'nin Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren şehre gelen devlet adamları, sanatçılar, iş adamları, eğitimciler gibi misafirlerin kalabileceği önemli bir mekan oluşu sayesinde Eskişehir'in tarihindeki yeri incelenmiştir. Dördüncü makale Mahmut Cihat İzgü'ye ait olup, “A Cultural Project of Control: The Foundation of Calcutta Madrassa and the Benares Sanskrit College in India” başlığını taşımaktadır. Makalede, Hindistan'ın İngiliz sömürgesi haline getirildiği dönemde uygulanan Oryantalist eğitim politikası hakkında bilgi verilmiştir. Bengal Genel Valisi Warren Hastings tarafından geliştirilen bu politika ile Hastings bu coğrafyadaki yığınlar ile İngiliz yönetimi arasında eğitilmiş elitleri oluşturma gayreti içine girmeleri ve İngilizlerin ticari faaliyetleri için geldikleri bu coğrafyada neden eğitim meselelerine yöneldikleri Hastings'in gayretleri neticesinde tesis edilen iki eğitim müessesesi bağlamında değerlendirilmiştir. “1730 Patrona İsyânı İle İlgili Kısa Kroniklerden *Rûz-nâme* Yazarı “Ahmed” Kimdir?” başlığını taşıyan beşinci makale Hakan Yılmaz'a aittir. Makalede, 1730 tarihli Patrona Halil İsyânı'nun önemli görgü tanıklarından birisi olan *Rûz-nâme* yazarı Ahmed'in kimliğine dair önemli bilgiler verilmiştir.

Dergide yer alan Sosyoloji ile alakalı iki makaleden ilki Emrullah Türk'e ait olup, “Sosyolojik Düşüncede Sosyal Sermaye Tartışmaları: Pierre Bourdieu ve James Samuel Coleman Bağlamında Karşılaştırmalı Bir Analiz” başlığını taşımaktadır. Makale başlığından da anlaşılacağı üzere Pierre Bourdieu ve James Samuel Coleman'ın sosyal sermaye konusundaki fikirlerini ve bu fikirlerin mukayesesini ihtiva etmektedir. “Türk Ailesinde Mutluluk Algısı ve Değerleri” isimli makale ise bir sosyolog ile bir sağlık bilimcinin müşterek çalışması olması bakımından ayrı bir önem taşımaktadır. Yedigâr Aluş ve Suzan Selçukkaya tarafından kaleme alınan bu yazıda ana hatlarıyla Türk ailesinin sosyo-kültürel değişim sürecinde mutluluk algısının, aile değerlerinin ve bu değerlerin aile mutluluğuna etkilerinin neler olduğunun analizi yapılmıştır. Çalışmada genel olarak Türk ailesinin modern ve geleneksel değerleri bir arada bulduran bir ‘geçiş ailesi’ özelliği sergilediği, sosyo-ekonomik açıdan modern aile yaşantısına doğru bir gelişme görülürken değerler bazında muhafazakârlığını koruyan bir yapı sergilediği ortaya konulmuştur.

Değerli bilim insanları, sizleri bu emek ürünü çalışmalarla başbaşa bırakırken, 2016 yılının hepimize hayır, bolluk ve huzur getirmesi temennilerimi de ifade etmek isterim.

Doç. Dr. Haşim Şahin